

Kyrkomötet
Motion 2024:68
av Axel W Karlsson

Svenska kyrkans fredsfrämjande arbete

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppmana kyrkostyrelsen och hela kristenheten att öka ansträngningarna för att främja opinionsbildning och diplomati för en hållbar och rättvis fred,
2. uppdra åt kyrkostyrelsen att verka för att förnya Sveriges tidigare roll som alliansfri fredsfrämjande nation, villig att fungera medlande i konflikter i världen.

Motivering

Att verka för hållbar och rättvis fred är en av kyrkans viktigaste uppgifter vilket bland andra ärkebiskopen framhöll i ett seminarium i Almedalen i år. Syftet med denna motion är att bidra till att finna några svar på frågan hur hållbar och rättvis fred kan uppnås, i väpnade konflikter i allmänhet, och i kriget mellan Ryssland och Ukraina i synnerhet.

För att kunna upptäcka vilka möjligheter som finns, och som kommer att finnas framöver, för en hållbar och rättvis fred, måste vi försöka bilda oss en så korrekt bild som möjligt av hur världen hamnat i det läge där vi är nu.

Det är uppenbart att väst i Ukraina driver ett proxykrig mot Ryska Federationen i förlängningen av västs militära expansion i Östeuropa genom NATO. Ryssland övergav kommunismen, upplöste Warszawapakten och införde en demokratisk författning 1993. (Därmed inte sagt att demokratin i Ryssland är utan problem.) De ryska ledarna talade om ”det gemensamma europeiska huset” och räckte ut handen till samarbete med väst.

Väst utnyttjade situationen till att flytta fram sina militära positioner. Att dra in även Ukraina i NATO, där ca en tredjedel av befolkningen är rysk, blev oacceptabelt för Ryska Federationen. NATO är världens största militära allians, tjugo gånger större än den ryska militären. Den ryska oron över landets försämrade säkerhetsläge ledde till en önskan om diplomatiska förhandlingar som avvisades. Följden blev krig.

Ekonomiskt, humanitärt och militärt stöd till Ukraina villkorades av väst mot att kriget skulle fortsätta och ingen fred ingås, genom order från Storbritanniens premiärminister Boris Johnson under ett besök i Kiev.

Under den tid som förflutit sedan fredsförhandlingarna avbröts våren 2022, har Sveriges regering och riksdag upprepat att stödet till Ukraina ska fortsätta ”så länge som det behövs”. Lejonparten av stödet är militärt, inte humanitärt eller ekonomiskt. Allt fler inser att vägen till fred går genom förhandlingar, till exempel Sveriges f.d.

överbefälhavare Johan Hederstedt tidigare i år: ”Jag ser ingen militär lösning på kriget.” (SvD 3 mars 2024)

Det är dags för Svenska kyrkan att vara en tydlig röst för fred och diplomati. Sverige har en stolt tradition som medlare i konflikter, och var tidigare världsberömt på området för våra insatser. Vi anser att Sverige inte ska överge denna roll för att istället driva på för kapprustning och krig – det är ett misstag av historiska proportioner. Svenska kyrkan har i generationer varit en aktör för diplomati och samtal, en roll som sträcker sig från såväl enskilda människors vardag till världspolitiska händelser som krig och konflikter.

Alternativ för Sverige fördömde Ryska Federationens angreppskrig i ett uttalande samma dag som kriget började. Därutöver har vi anledning att reflektera rationellt kring dess orsaker och har rätt att ställa kritiska frågor. Det torde vara uppenbart att väst bedriver ett proxykrig i Ukraina.

Att göra Sverige till en del av detta proxykrig var ett allvarligt misstag. Sverige blir nu mycket mer utsatt för risker än vi var som neutralt land. Vi menar att svensk kristenhet bör arbeta långsiktigt för att Sverige återgår till sin roll som främjare av fred och försoning mellan världens maktblock. Vi söker kyrkomötets stöd för dessa strävanden.

Förr eller senare kommer det till förhandlingar och Gud give att dessa leder i riktning mot ett vapenstillestånd och en hållbar fred. Låt oss be att det blir så.

Göteborg den 1 augusti 2024

Axel W Karlsson (AfS)